STICUSA
KNIPSELKRANT 45

31/7/84

BEURS- EN NIEUWSBERICHEN

GROOT VRIEND VAN DE ANTILLEN VERTREKT

BIJ HET AFSCHEID VAN ANTON VAN HESTEREN

WILLEMSTAD - Morgen of overmorgen zal de heer Anton van Hesteren, Vertegenwoordiger van Nederland voor Ontwikkelingshulp de Antillen verlaten. Hiermede wordt een belangrijke carrière afgesloten van een figuur die gedurende een groot aantal jaren de Antillen op meerdere vooraanstaande posten heeft gediend.

Geboren in Tiel, Nederland, kwam de Heer van Hesteren op zeer jonge leeftijd naar Curaçao waar zijn vader een overheidsbetrekking had verkregen. Na zijn schoolloopbaan trad de jonge van Hesteren in april 1938 in dienst van het gouvernement en werd geplaatst op de toenmalige Administratie van Financiën.

Trouw

Hij is tot december 1957 dit departement trouw gebleven en doorliep er achtereenvolgens alle rangen tot die van commies. Aan het eind van 1957, in een periode toen de overdracht van vele bevoegdheden aan de Eilandgebieden gestalte moest krijgen, werd de heer van Hesteren tot gezaghebber van Bonaire benoemd.

Gedurende een ambtstermijn van zes jaren heeft hij dit eiland op zeer kundige wijze bestuurd en heeft hij de opkomende rivalisierende politieke partijen in evenwicht kunnen houden. Ook op sociaal terrein heeft hij zijn sporen achtergelaten, getuige onder meer het jeugdhuis "Jong Bonaire" dat mede door inspanningen van zijn vrouw Lyda van Hesteren tot stand is gekomen.

In 1963 op het Departement van financiën teruggekeerd bekleedde de heer van Hesteren de functie van waarnemend directeur van deze dienst. Tezelfdertijd fungeerde hij ook als waarnemend gezaghebber van het Eilandgebied Curaçao.

Z.O.Z.

Vervolg van Hesteren

Kabinet

Begin 1967 vertrok de heer van Hesteren naar Nederland waar hij op het Kabinet van de gevolmachtigde Minister benoemd was tot hoofd van de afdeling personeelsbemiddeling en ontwikkelingssamenwerking. Vele uitgezonden krachten en repatrieërende Antillianen zijn in de daaropvolgende periode door zijn bemiddeling naar de Nederlandse Antillen gekomen en voor vele ontwikkelingsprojecten heeft hij de goedkeuring van de Nederlandse Regering weten te verkrijgen.

In zijn hoedanigheid van voorzitter van de stichting Studie Commissie Nederlandse Antillen heeft hij in deze jaren ook de belangen van de Antilliaanse studenten in Nederland behartigd. Tijdens zijn periode op het Kabinet fungeerde hij eveneens als waarnemend gevolmachtigd minister.

Op 1 september 1981 werd de heer van Hesteren benoemd tot Vertegenwoordiger van Nederland voor Ontwikkelingshulp in de Nederlandse Antillen en trad hiermee in Nederlandse dienst. Zijn gedegen kennis van land en volk van de Antillen en zijn volledige beheersing van de landstaal hebben het hem onder meer mogelijk gemaakt ook van deze funktie een succes te maken.

Beleid

Onder zijn beleid is de Vertegenwoordiging een ware partner geworden in de ontwikkelingsgang van de Nederlandse Antillen. Het bericht van het vertrek van de heer van Hesteren is door veel particuliere organisaties met teleurstelling ontvangen.
Gedurende de laatste drie jaren is er een band van vertrouwen ontstaan tussen deze organisaties en deze vertegenwoordiger van Nederland voor Ontwikkelingshulp aan de Nederlandse Antillen.

Ook de besturen van de Eilandgebieden hadden veel vertrouwen in het beleid van deze functionaris. De hartelijkheid van de afscheidsbijeenkomsten op de verschillende eilanden en de daarbij betoonde bewijzen van erkentelijkheid spreken hierin duidelijke taal.

De heer van Hesteren zelf deelde ons mede, dat hij niet geheel tevreden is over zijn functionaren als Vertegenwoordiger. Hij had zelf veel meer willen doen, maar werd door ambtelijke omstandigheden hierin gehinderd. Toen hij drie jaren geleden benoemd werd, lag het in de bedoeling dat Nederland grotere bevoegdheden zou toekennen aan de Vertegenwoordiging op de Antillen en deze uit zou breiden met vestigingen op Aruba en op St. Maarten.

Vele beslissingen over ontwikkelingsprojecten, die in Den Haag worden genomen, zouden in dat geval op de Antillen kunnen plaats vinden.

Dit was besproken en besloten op de Ronde Tafel Conferentie in 1981 waarbij alle eilandgebieden vertegenwoordigd waren.

De Centrale Regering is echter niet akkoord kunnen gaan met de uitgezette koers waardoor er geen uitvoering aan de plannen kon worden gegeven. Het feit dat zowel de Regering in Nederland als die op de Antillen toendertijd demissionair waren, heeft mede geleid tot onduidelijkheid in deze gehele ontwikkeling.

Door dit alles heeft de heer van Hesteren zijn vleugels niet kunnen uitslaan zoals hij gewild had en heeft hij naar zijn mening minder voor de Antillen kunnen bereiken dan hij voornemens was

Op het moment is het nog zo dat, zo goed als alle beslissingen op het gebied van ontwikkelingsprojecten, ver van de Antillen in Den Haag worden genomen.

Het gezin van Hesteren gaat zich in Wassenaar vestigen. De oudste zoon Mark, die afgestudeerd is in de bouwkunde en de bedrijfskunde en werkzaam is bij de Dienst Ruimtelijk Ontwikkeling en Volkshuisting blijft op Curaçao wonen.

Amigoe
DINSDAG 31 JULI 1984

LP van Cai Cai Cicilia

KRALENDIJK — De bekende Bonaireaanse Toeristengids CaiCai Cicilia zal binnenkort weer een langspeelplaat op de Antilliaanse markt brengen. Hoewel Cicilia reeds meerdere platen op zijn naam heeft staan, wordt dit de eerste langspeelplaat. De opnamen zijn gemaakt in Venezuela. CaiCai Cicilia is nog voor zijn intrede in de toeristensector ongeveer twaalf jaar geleden al bekend wegens zijn artistieke optreden met zijn gitaar. Ook heeft de toeristengids in verschillende landen opgetreden vooral om de naam van Bonaire bekend te maken. De landen waar Cicilia uitgenodigd werd voor een optreden zijn onder meer Venezuela, Colombia, Argentinië, Nederland en Amerika.

De Beurs
Woensdag 1 augustus 1984

LEZING VAN ELLIS JULIANA

WILLEMSTAD - Vrijdag 3 augustus a.s. zal er een "Kulturele ontmoeting" plaatsvinden in het gebouw van de Sektie Kultuur op Scharloo. Spreker zal zijn: Ellis Juliana. Opderwerp: Oeuvres en Literaire Ervaring (van Ellis Juliana). Uur: 20.00 - 23.00 uur. Eenieder is van harte welkom.

WILLEMSTAD - Mevrouw Daphne van Schendel-Labega (rechts foto) werd zaterdagmorgen in het Concorde Hotel tijdens een "fundraising lecture breakfast" van de NAPRA gehuldigd. Daphne Labega die op Curaçao werd geboren hield tijdens de Napra-bijeenkomst voor een klein gehoor een voordracht over het belang van het bibliotheekwezen in de ontwikkelingslanden in het bijzonder de Nederlandse Antil-

NEW AGE Wednesday August 1, 1984

UNESCO CONSULTANT WAS HERE

A consultant of the Unesco reportedly visited the island last week to hold talks on - communications matters with the local media.

According to reports reaching us,-New Age was not fortunate to have met with the consultant- the purpose of the visit was to make an inventory of and investigate the needs of the media on the island.

We of New Age ofcourse welcome any assistance, be it meterial or in training that UNESCO might be willing to give.

There are however two buts.

In the past we had similar persons coming to the island with similar tasks. All information needed was gathered, but thereafter nothing,absolutely nothing was heard.

If the Federal government has to be in---volved in any assistance which the UNESCO or any other organisation wishes to render the local media then all the assistance will remain on Curacao.

Some years ago there was a foundation on Curacao which was receiving monies from Hol---land for the media. All the monies remained on Curacao and according to the schoolchildren a lucrative magazine was even started with these funds.

According to a wellknown slogan:History - repeats itself.

We truly hope that the UNESCO's consult--ant visit will turn out to have been a very fruitful one.

Amigoe DONDERDAG 2 AUGUSTUS 1984

WILLEMSTAD — Gedurende de maand juli hield de jeugdbibliotheek elke middag aktiviteiten voor de leden. Er waren onder andere aktiviteiten als presentatie van video- opnames, aerobics en kleine excursies. Richard "Yerba Seku" Hooi gaf Papiamentse lessen, met ritmische muziekbegeleiding.

Amigoe WOENSDAG 1 AUGUSTUS 1984

SALMO

ORASHON DI UN KRISTIAN.
UN BON KATÓLIKO.
UN YU DI DIOS.

SEÑOR, MASHA DANKI
KU B'A SKUCHANOS.
MASHA MASHA DANKI
KU B'A DUNANOS
FORSA PA RESISTI
TENTASHON DI DOS DIABEL
KU DEN NAN DESESPERASHON
PA LIBRA NAN RUMANNAN
DJE KANDELA DI OPRESHON,
KIER A OBLIGANOS
KU TA BIBA DEN NOS SHELU
KOMPARTI DEN NAN FIERNU.

MASHA DANKI SEÑOR
KU B'A SA DI DUNANOS
ARMA DI PILATO
PA NOS A KABA KU NAN,
PA NOS POR SIGUI BIBA
KU KONSENSHI LIMPI
DEN NOS SHELU LIBER
MANERA BON KRISTIAN.

ELIS JULIANA

uit Ñapa 3-8-'74

Indianen-cultuur van St Eustatius wordt nader van zand, stof ontdaan

Het lijkt niet waarschijnlijk dat de Indianen omstreeks tweehonderd jaar na Christus al op Sint Eustatius woonden. Aannemelijker is dat ze daar pas vierhonderd à vijfhonderd jaar na Christus waren. Zeker is dat deze Indianen een gevarieerd voedselpakket hadden en dat ze minstens drie methoden om te vissen kenden. Dat zijn de eerste resultaten van de archeologische opgravingen op Sint Eustatius. Onder leiding van Drs. Aad Versteeg heeft een groep Leidse archeologen daar de helft van een vindplaats afgegraven, die door de uitbreiding van het vliegveld gevaar liep vernield te worden. De groep is inmiddels na drie maanden werken op Sint Eustatius in Nederland terug. Een deel van de vondsten is netjes beschreven en gefotografeerd op Sint Eustatius achtergelaten, waar de Historical Foundation ze in een permanente expositie zal uitstallen. Het andere deel van de vondsten is met de Van Speyk eind juni in Nederland aangekomen, om in laboratoria verder onderzocht te worden. Na de vorige artikelen in Ñapa over de opgravingen op Sint Eustatius nu een gesprek met Drs. Aad Versteeg over de eerste resultaten.

DOOR
B. JOS DE ROO

"De Golden Rock-vindplaats die we onderzochten, bleek veel rijker en omvangrijker te zijn dan we gedacht hadden", vertelt een opgetogen Aad Versteeg in zijn kamertje van de Leidse Universiteit. Terwijl het buiten regent, vertelt hij bruingebrand "In drie maanden hebben we de helft van de nederzetting afgegraven. Althans wat er van de nederzetting over was, want bij de aanleg van het huidige vliegveld is er al een deel van vernield. Gelukkig konden we nu verdere vernietiging voorkomen. Wat we nog niet afgegraven hebben, [illegible] dit [illegible] nog geen gevaar [illegible] want binnen het Caribisch gebied en de Nederlandse Antillen is deze vindplaats erg belangrijk. Het is een goed voorbeeld van een plaats waar de vroegste landbouwende bevolking, die uit Venezuela kwam, zich op een Caribisch eiland gevestigd heeft."

BOT

De opgravingen blijken dan ook allereerst informatie verschaft te hebben over het voedselpakket van de Indianen. Aad Versteeg: "Dat is heel belangrijk, want van het onderzoek uit 1923 is geen materiaal bewaard [illegible] dat ons daar inlichtin[illegible] over kan verschaffen. Men heeft dat materiaal toen gewoon weggegooid. Er zijn toen alleen wat scherven en stenen bewaard. Wij hebben op de vindplaats een enorme hoeveelheid bot gevonden. Voor het merendeel was het bot van vis, maar ook van ratten en padden. Dat [illegible] allemaal dieren die gegeten [illegible] Daarnaast hebben we [illegible] massa schelp gevonden. Schelpdieren maakten indertijd ook een belangrijk bestanddeel van het voedselpakket uit. Over de landbouw die deze

vervolg 2.0.2.

Een belangrijke vondst wordt voorzichtig uitgeborsteld: de resten van een zeeschildpad die ongeveer 1500 jaar geleden door de indiaanse bewoners van St. Eustatius begraven werd met het rugschild naar beneden.

Indianen bedreven, weten we dat het hoofdzakelijk cassavelandbouw was. Maniok werd in grote hoeveelheden gekweekt op [illegible] [illegible]ndjes, landbouw[illegible] [illegible] veertig bij veertig [illegible], die de Indianen op de cultuurvlakte op Sint Eustatius open gekapt hebben om hun produkten te verbouwen".

Zonder het materiaal intensief bestudeerd te hebben, kan Aad Versteeg nu al zeggen dat de Indianen een gevarieerd voedselpakket hadden. Zelf noemt hij het volgende een verrassend resultaat van het onderzoek. "We hebben ontzettend veel kleine visrestjes gevonden. Werkelijk in enorme hoeveelheden. Die vissen kunnen alleen gevangen zijn met netten. Daarnaast zijn er visresten gevonden van vissen die alleen bij koraalriffen voorkomen. Die zijn waarschijnlijk met speren geschoten, want dat is de beste manier om deze vis te pakken te krijgen. Maar er is ook op grote vis gevist. Met name op de tuna, de tonijn, en die komt diep in zee voor. Uit onze voorlopige inventarisatie van het visbot, hebben we dus al drie vismethodes kunnen reconstrueren. Ongetwijfeld zal onze kennis hierover nog aanzienlijk toenemen, als we in detail deze duizenden en duizenden botjes gaan bestuderen".

Een tweede voorlopige conclusie van het onderzoek gaat over het tijdstip dat Sint Eustatius door de Indianen bewoond werd. Aad Versteeg: "Ze woonden er de eerste eeuwen na het begin van onze jaartelling. Aanvankelijk dachten we op basis van het materiaal dat in 1923 verzameld is, dat dat omstreeks tweehonderd, driehonderd jaar na Christus was. Ons onderzoek heeft nu opgeleverd dat deze Indianen zich al volledig aan de Antilliaanse omgeving aangepast hadden. Mijn visie nu is, dat dat dus vierhonderd, vijfhonderd jaar na Christus was. Maar we hebben een tiental prachtige C14-monsters. Daarmee kunnen we in het laboratorium deze nederzetting precies dateren. Dat zal over een paar maanden gebeurd zijn".

SCHILDPAD EN RELIGIE

Enthousiast laat Aad Versteeg een foto zien van de meest opmerkelijke vondst: een zeeschildpad van bijna een meter doorsnede. "Hij was op zijn rug op een diepte van zeventig centimeter ingegraven. Merkwaardig was, dat het skelet helemaal compleet was; alleen de kop ontbrak. Die was duidelijk afgehakt. We denken dat het beest een religieuze bestemming heeft gehad. In ieder gheval is deze schildpad geen voedselrest, maar is hij daar ingegraven met een speciaal doel".

De andere vondsten noemt Aad Versteeg heel divers. "Er is koraal gevonden waarmee geslepen en gepolijst werd. Erg veel schelpvoorwerpen en stenen voorwerpen die mogelijk ook met de religie van de mensen samenhangen: De driehoekige zemi's, de vruchtbaarheidsgodjes die de cassavelandbouw bevorderden en veel fraai aardewerk in alle grondlagen". Door nauwkeurig aan te tekenen waar iets gevonden werd, kwamen de archeologen aan een interessant patroon.

vervolg p. 7

Het borstelwerk is klaar. De schildpad blijkt compleet te zijn begraven op de kop na, op een diepte van 70 cm. De kop is niet teruggevonden. Het doel van deze begraving is niet duidelijk. De schildpad is niet gegeten want het borstschild is geheel aanwezig

Schoolklas uit St. Maarten op bezoek tijdens het onderzoek. Opgravingsleider Versteeg legt doel en methode van het onderzoek uit. Ongeveer 300 schoolkinderen uit St. Eustatius en St. Maarten bezochten de opgraving in de paasvakantie.

Aad Versteeg: "Niet op iedere plek van de vindplaats was het grondpakket hetzelfde. Ik heb het bijvoorbeeld nog niet over krab gehad. Er zijn op sommige plaatsen erg veel krabresten gevonden en een paar meter verder vind je bijna geen krabresten. Waarschijnlijk hadden de Indianen plaatsen waar speciale activiteiten gebeurden. Door de resten die we nu vonden, kunnen we die straks op onze plattegrond van de nederzetting aangeven".

KORTE BEWONING

Zoals gezegd: op nog niet alle vragen kan nu al een antwoord gegeven worden. Zo zal de C14-methode niet alleen uitmaken wanneer de Indianen op Sint Eustatius kwamen, maar ook wanneer ze het eiland weer verlieten, want toen de kolonisten kwamen was Sint Eustatius niet meer bewoond. Toch heeft Aad Versteeg al een voorlopige indruk van het tijdstip dat het eiland weer onbewoond werd. "We denken niet dat de nederzetting die we nu onderzocht hebben, heel erg lang bewoond is. We nemen aan dat dat niet langer dan een paar eeuwen was, op grond van de hoeveelheid vondsten die we geoogst hebben".

Het is onzeker of er wel ooit een antwoord zal komen op de vraag waarom de Indianen Sint Eustatius de rug toekeerden. Aad Versteeg: "Daar zijn een heleboel verklaringen voor mogelijk. Misschien werd de watervoorziening minder gunstig, maar daar hebben we geen aanwijzingen voor gevonden. Misschien raakte de landbouwgrond die ter beschikking is en die betrekkelijk beperkt is, uitgeput. Misschien is men naar de kust getrokken, want bij Godett is nog een nederzetting en die hebben we nu nog niet onderzocht".

SABA BEDREIGD

In het eerste interview met Napa zei Aad Versteeg dat ook onderzocht zou worden of Saba vanuit Sint Eustatius bewoond werd. Heeft de groep archeologen daar nog aanwijzingen voor gevonden? Aad Versteeg: "We zijn één dag naar Saba geweest om daar de tot nu toe bekende archeologische vindplaatsen te bekijken. Die liggen daar in een heel andere omgeving dan de Golden Rock-nederzetting op Sint Eustatius. Het eiland is veel steiler. Veel minder gebied is geschikt voor Indiaanse bewoning, maar kennelijk heeft dat de Indianen niet afgeschrikt, want op diverse plaatsen zijn er oude nederzettingen gevonden. Daarvan lijken enkele in de toekomst ook bedreigd te worden door de bouw van een nieuw vliegveld. Wanneer die bedreiging een van de komende jaren concreet zal worden, zullen we ook daar aan de slag moeten. We hebben nu de indruk dat op Saba min of meer dezelfde groep zat als op Sint Eustatius. Maar zonder verder onderzoek is het moeili k om te zeggen of het precies dezelfde groep is. Mogelijk is het wel".

Historici klagen wel eens over de geringe interesse van de Antilliaanse bevolking voor de eigen historie en het gebrek aan medewerking van officiële instanties aan onderzoek. Aad Versteeg hoort niet bij die klagers. "Dat geldt voor Sint Eustatius helemaal niet. Men is zich bewust van de geschiedenis van het eiland, met name de roemruchte geschiedenis in de achttiende eeuw.

Maar er is ook veel interesse voor de vroegste geschiedenis. Van de officiële instanties op het eiland kregen we de grootst mogelijke medewerking. Ze zorgden voor onderdak en transport. Dat was werkelijk fantastisch. En van onze counterpart op Curaçao, het AINA, kregen we hun archeoloog praktisch de hele periode van het onderzoek. Dat zorgde er allemaal voor dat het onderzoek efficiënt en effectief kon gebeuren."

VRAGEN

Van te voren wilden de archeologen ook de plaatselijke bevolking inlichten over het doel van het onderzoek. Is dat ook gebeurd? Aad Versteeg: "We hebben een tentoonstelling georganiseerd in het community centre van Sint Eustatius met materiaal van deze opgraving. Een prettige bijkomstigheid was, dat we een deel van het materiaal al

Vervolg z.o.z

hadden kunnen documenteren, dat wil zeggen: tekenen, fotograferen en beschrijven. Dat deel hebben we meteen aan de Historical Foundation op Sint Eustatius overgedragen om in een permanente expositie op te nemen. Verder hebben we een lezing gehouden over het hele onderzoek. De Statianen stelden daar buitengewoon geïnteresseerde vragen. Bijvoorbeeld over de samenhang van de jongste geologische geschiedenis. Zeg maar het tijdverloop tussen de laatste uitbarstingen van The Quill-vulkaan en het begin van de Indiaanse bewoning. Men wilde weten hoeveel tijd daartussen lag. Dat is een van de dingen waar ons onderzoek straks ook een antwoord op kan geven. Er waren twee geologen bij betrokken, die dateringsmateriaal uit de vulkanische lagen onder de nederzetting gehaald hebben, zodat we precies kunnen zeggen hoelang het geleden was dat The Quill uitbarstte, op het moment dat de Indianen kwamen."

Wetenschappelijk onderzoek geeft niet alleen antwoord op vragen, het roept ook nieuwe vragen op. Aad Versteeg: "Die gaan met name over dingen die we verwachtten aan te treffen, maar die we niet aangetroffen hebben. Zoals menselijk skeletmateriaal, dat was er helemaal niet. Deze groep Indianen begroef hun doden in hun hutten. We hebben aanwijzingen dat we in ieder geval in de buurt van de hutten gegraven hebben, want we troffen zeven haardplekken waar vuurtjes gestookt zijn. De stenen die erbij lagen, doen ons vermoeden dat daar cassavekoeken gebakken zijn. Nou, dan is de hut nooit ver weg en zouden de graven ook niet ver weg moeten zijn. Maar dit jaar hebben we ze niet aangetroffen. We denken dat we ze wellicht iets meer naar het oosten vinden, waar we volgend jaar ons onderzoek hopen te doen. Dit jaar hadden we een zestiental putten met een oppervlakte van ongeveer tweehonderdvijftig vierkante meter opgegraven. Dat is ongeveer de helft van wat er nog is".

Volgend jaar hopen de Leidse archeologen ook een aantal boringen op Godett te verrichten, om de omvang ervan precies te kunnen vaststellen. Het jaar daarop moet er dan bij Godett gegraven worden. Aad Versteeg: "Dan kunnen we de resultaten met die van de Golden Rock vergelijken. En in '87, '88 en '89 hopen we op Saba een vergelijkbaar onderzoek te kunnen verrichten."

Tijdens het hele gesprek is Aad Versteeg enthousiast gespannen. Hij toont foto's, wijst bijzonderheden aan, en gaat in alle ernst op in wat hij zegt. Als ik vraag, wat hem nou in dit werk aantrekt, lacht hij voor het eerst. Maar het is een schampere lach om zoveel onbegrip voor zijn heerlijke werk. "Het is uiterst intrigerend om in deze regio met zijn vele eilanden de vroegste geschiedenis van de eilanden stukje bij beetje te reconstrueren. Zo'n veldonderzoek, waarbij je het materiaal boven de grond haalt, documenteert op tekeningen en op film, dat is een fascinerende zaak. Samen met het studeerkamerwerk maakt het de legpuzzel van het verleden zo compleet mogelijk. Het blijft natuurlijk maar een heel beperkt beeld dat we krijgen. Maar als je ziet wat er bekend was voor ons onderzoek en wat er bekend zal zijn, als ons rapport gereed is, dan is dat een hemelsbreed verschil".

Open dag op de laatste dag van de opgraving. Leden van de Historical Foundation en andere geïnteresseerde Statianen bezoeken het opgraafterrein en krijgen uitleg over de methodes, de vondsten enz. Een dag later werden de putten door een loader dichtgeschoven.

 4/8-84

DE KUNST VAN ELLIS JULIANA

"RECHT UIT HET LEVEN GEGREPEN"

WILLEMSTAD - De "Sosiedat di Eskritornan di Korsou" organiseert iedere maand een lezing of een informatie-avond. Was het vorige maand een lezing van Guillermo Rosario, gisteravond sprak Ellis Juliana over zijn werken en zijn ontwikkeling in de literaire wereld sinds zijn jeugd in het gebouw van de Sektie Kultuur op Scharloo. Deze Sosiedat is opgericht op 15 oktober 1972, en nu bestaat het bestuur uit de heren Richard Hooi (beter bekend onder zijn schuilnaam Yerba Seku), Eddie Pieters, Tjin-Kon-Fat en Roel Jungslager (synoniem: Leo Regals). Hun doelstelling is om de literatuur op Curaçao te stimuleren, vooral de papiamentstalige literatuur.

PRILLE BEGIN

Ellis vertelt over zijn eerste verzen. Hij durft ze nog geen gedichten te noemen. Meestal, zegt hij, begint iemand verzen te schrijven over de liefde, de eerste verliefdheid. Zo ook hij. En als het meisje van om de hoek naar je glimlacht, is dat een stimulans om door te gaan met het schrijven van verzen. Hij begon in het Spaans te schrijven, want dat was in die tijd de trant, de gewoonte, traditie. Vroeger werden de kaartjes t.g.v. een doop ook in het Spaans gedrukt. Hij schreef verschillende gedichten in het Spaans en publiceerde ze ook. Hij kwam op een dag Julian Coco tegen en die zei tegen hem, dat hij het Spaans niet goed beheerste en dus beter niet in het Spaans kon schrijven, maar in het Papiaments. Eerst voelde Ellis zich hoogst beledigd, maar wilde het toch in het Papiaments proberen.

Door andere auteurs te lezen, ging Ellis zich concentreren op de verschillende schrijf-vormen. Bij andere auteurs las hij hoe die de dingen om hen heen beschreven.

Ellis is afkomstig uit de buurt van Montebèrdè, waar er voornamelijk weinig geschoolde mensen woonden. Weinig geschoold, of helemaal niet, maar met een levenswijsheid waar je "U" tegen zegt. Ellis luisterde goed naar de verhalen van deze "wijze" mensen en als hij dan voor de ingang van een "bar" ging staan, kon hij van de werkelijke scènes genieten als van een film. Ieder gebaar van de man, die binnen loopt in zo'n bar op zaterdagmiddag, nam hij in zich op. Zijn gedichten zijn dan ook "uit het leven gegrepen". Hij voelt de humor, de tragiek van vele gebeurtenissen in het leven en wil ze vastleggen.

Van zijn moeder kreeg hij een psychologische aanpak mee: in de vakantie moest hij "purgatie" krijgen. Voordat de school zou beginnen, moest hij "zuiver" zijn. Dit deed zij heel subtiel.

In haar rechterhand had zij het purgeermiddel en in haar linkerhand een zuurtje. Ellis als jongen nam dan het purgeermiddel, omdat hij wist dat hij daarna het zuurtje in zijn mond kon stoppen om de smaak weg te werken. Psychologisch verantwoord, zouden wij vandaag de dag zeggen. Zo probeert Ellis zijn gedichten ook op te bouwen en af te sluiten: in de staart een humoristisch gedeelte.

RITME

We kunnen wel stellen dat de Antillianen ritme hebben in hun aderen. Als baby al, bij moeder op de arm, worden de ritme trillingen bijgebracht, geheel onbewust. Ritme is ook heel erg belangrijk voor Ellis. Op zijn eerste werken, kreeg hij veel kritiek. Maar in gedichten als "E Patu", waarin de ritme zo'n belangrijke plaats inneemt, valt zelfs de inhoud bijna helemaal weg. Dit gedicht is heel beroemd geworden. En men kan ook niet anders stellen dan dat hij een enorm gevoel voor ritme heeft.

Op een gegeven moment, kreeg Ellis het gevoel dat hij met woorden alleen niet alles kon zeggen wat hij wilde. Toen begon hij te tekenen en te schilderen. Hij wilde meer zeggen. Hij gaf toen uit zo klein mogelijke gedichten met ernaast een tekening. Men denkt meestal dat korte gedichten makkelijker te schrijven zijn. Het tegendeel is waar. Om de essentie te pakken en vast te leggen in een kort gedicht is veel moeilijker. Maar dat voelde hij toch prettiger aan, niet zonder problemen altijd.

Nu Ellis wat ouder is, zijn zijn gedichten serieuzer geworden en is hij zelf kritischer. Hij zal altijd de naam houden van "payaso", grappenmaker, maar daar heeft hij geen boodschap meer aan. Hij is nu zelfs zover, dat hij nog maar in heel weinig dingen gelooft en vaak zelfs aan zichzelf twijfelt. Hij krijgt het gevoel dat al hetgeen hij geschreven heeft, nutteloos is geweest. Dat alles enkel Illusie is geweest. Dat hij eigenlijk niets bereikt heeft.

Maar de aanwezigen waren daar, terecht, niet helemaal mee eens. Hij heeft veel bereikt. Veel prachtige gedichten geschreven, die wel degelijk hun invloed uitstralen.

Na afloop van deze lezing van Ellis, declameerde de heer Ronnie Sillie enkele gedichten van Ellis, te weten Soño, Nostalgia, Labapena en Punda, waarin de veelzijdigheid van Ellis Juliana naar voren kwam. Zijn ritmisch gevoel, anekdotische visie, en humor.

Na een korte pauze, werd er nog wat nagepraat over de verschillende opinies van de aanwezigen en van Ellis Juliana.